

Selitev podgan

V bližini Bentleya pri Altonu na Angleškem se je za dalj časa ustavil ves cestni promet, ker so se na cestah nenadno pojavili velikanski tropi podgan. Bile so na pohodu v določeno smer. Na poedinih krajih so našli 5000 do 10.000 živali, ki so se pomikale proti reki Weyu. Zanimivo je, da so podoben pohod podgan opazovali v bližini Bentleya že pred nekoliko leti. Pravih vzrokov teh selitev niso dognali. Potovanja miši in drugih glodavcev niso redka. Tako vemo o mnogih pohodih flemingov (vrsta veveric) v severni Evropi. Trdili so, da tečejo te živali proti Atlantskemu oceanu in da se poženejo vanj, pri čemer sledijo staremu nagonu, ki izvira še iz časa, ko je imela severna Evropa kopno zvezo s kakšno pogreznjeno celino ali pa morda tudi z Anglijo.

Strela udarila v dežnik

V bližini Lugosa v Romuniji je upokojeni občinski stražnik Konstantin Micu gonal krave na pašo. Ker je bilo deževno vreme, je moral razpeti dežnik. Nastala je nevihta z bliskanjem in grmenjem, med katerim je strela udarila v Micujev dežnik in mož je obležal na mestu mrtve.

Kmetovalci!

Uporabljajte Redin novi prašek za rejenje svinj.

Redin preprečuje pogoste svinjske bolezni, jača kosti, veča apetit in pospešuje prebavo ter hitro debeljenje svinj. Cena 1 zav. 6 din. Poštnina po povzetju za 1, 2, 3 ali 4 zav. 6 din, za 5 in več zav. 12 din.

Drogerija KANC,
Maribor,
Slovenska ulica

Zaloga v Celju:
Trg. Loibner,
Kralja Petra cesta 17

Zaloga v Ptuj:
Drog. Skočir,
Slovenski trg 11

Avgust Senoa:

Berač Luka

Povest iz vaškega življenja

Ob tem času je sedel pisar Mikica čisto mirno v osamljeni krčmi, srkajoč čašico za čašico žganja, da bi se nekoliko ugreel. Nekaj časa je pil pisar vsak dan na božji račun. Znano je bilo, koliko se popije, kdo pije, a neznano je bilo, kdo plača. Mikica je sam o nečem premišljal. Enkrat, dvakrat se naglo dvigne, pristopi k oknu in pogleda proti vasi. Nato zopet sede. Nekaj ga je morilo, mučilo — skrb ali strah. Nekako čudno mu je bilo na samem sedeti. Naenkrat zasliši pred vrati korake. Malo se prestraši. Odprejo se vrata, vstopi starešina Janko. Pisar ga pogleda radovedno.

»O, dobro jutro, Mikica,« se nasmehne neumno Janko, »bogme, zgodaj si na delu.«

»Daj Bog, Janko!« se nasmehne pisar, »kaj pa ti ob tem času v krčmi? Kam?«

»V mesto, na magistrat.«

»Na magistrat? Zakaj?«

»Eh, saj dobro veš. Radi Martina.«

»Ne vem. Kaj je?«

»Ah! Kak človek si ti? Sicer ve Mikica za vsako novico v vasi. Kuga je prišla nad Martina.«

»Kaka kuga, si li pijan?«

»Niti kapljice nisem videl. Zato sem pa prišel, da se nekoliko pokrepčam, preden se podam v mesto. Ej, botra,« zakliče krčmarici, »nekoliko žganja!« Janko sede, srkne, pa nadaljuje: »Da, da! Kuga je prišla nad Martina, to se pravi, nad njegovo živino.«

»Ah, da? Pripoveduj!« reče nekako veselo pisar.

»Ni veliko povedati, ali gre za čudež od Boga ali vruga,« pripoveduje Janko, pritiskajoč pepel v pipo. »Snoči je pomolzla Mara krave, zaprla hlev in je obesila žabico na vrata, ker stoji hlev nekoliko dalje od hiše. Za tem se poda k počitku. Ponoči ni bilo slišati ne mačke, ne psa. Nikogar ni bilo v bližino hiše. Ko so pa zjutraj odprli hlev — obvaruj nas Bog in Mati božja! — bilo je marsikaj videti! Vse krave so ležale mrtve na tleh in pol Martinovega imetka je zbogom!«

»Ah, ah!« se čudi Mikica. »Kaj takega pa nisem jaz vse življenje doživel. Ubogi Martin!«

»In je siromak! Pol premoženja, pravim ti, je zbogom! Krave so bile mnogo vredne in veliko so nosile. No, vprašam te jaz, kaj more to biti? Kuga in kuga, pravim. Zato grem vse to javit na magistrat.«

»Če mu ni mogoče človek zadjal zlo? Ljudje so hudobni in nevoščljivi.«

»Ah, zamahne Janko z roko, »kod bi se bila potegnila krščena duša v hlev, ko pa je, bila žabica na vratih? Kuga, pravim ti, nečisti zrak, dušljiva sopara, ta ti prepriha skozi vsako špranjico, potem ti je blago fuč, preden trenes z očesom. I, videti je bilo! Bil sem v hlevu. Uboga živina se je morala mučiti, saj je ležala skrženo, ker sicer se živinče pretegne, kadar pogine. Kuga, trdim jaz, varuj nas Bog in Mati božja! Uh! Samo da se ne loti še naših krav. Za Martina je lahko! Od gladi ne bo umrl. Ali kaj bi počele druge sirote, če jim ubije zadnjo kravico? Bože, Bože! Bo pa zopet dela. Prišla bo komisija in živinski doktor. Nobeden ne bo smel v vas, nobeden iz vasi.«

»Zahvali Boga, da si človek,« se nasmehne pisar.

»Uh! Uh! To bo zopet opravka! Ta služba uničuje človeka.«

»Hm! Hm!« zamaje pisar glavo, »kako se je to zgodilo? Meni to ne gre v glavo. Kako bi bila kuga, od kod bi prišla? Vendar ni bilo slišati, da bi bila kje blizu.«

»Blizu? Vraga mora biti blizu! Kuga leti preko sveta kakor ptica, devet vasi se izogne, na deseto pade, jo gnjavi in davi, dokler se ne nasiti. Ali zdaj

grem, grem v mesto, da vse javim gospodi,« pristavi starešina in se dvigne.

»A jaz grem v vas, da vidim, kateri vrag je to; ker čisti ti posli niso,« reče pisar in se prav tako dvigne. Oba odideta iz krčme. Janko krene proti mestu, a pisar proti vasi, odkoder je bilo slišati glasen vik.

Žalost in toga sta se spustili nad Martinovo hišo. In ni šala. Deset lepih krav je padlo, deset dojk. Daleč so bile znane Martinove krave, gospoda v mestu je jemala najrajši od njega mleko, a mleko donáša v hišo lepo gotovino, katera sicer kmetu bolj naredko kaplja. Starec Martin se je sprehajal sklonjene glave po sobi, včasih je šel do hleva in je polukal vanj. Sigurno mu je prišla solza v oko, tako mu je bilo žal živine. Nato se je zopet vrnil v hišo in je hodil močno sem ter tja. Ni rekel niti besedice, ampak stiskal je zobe ter molčal. Nekaj mu je kopal po glavi. To bi naj bila kuga? Kakšna kuga? To ne more biti. Doživel je Martin dve in tri kuge, vedel je, kako se pojavlja, kako noče živina jesti, kako je otožna, pa se trese kakor šiba, se skrči in pade. Ali njegove krave so jedle in bile vesele. To ni kuga? Od kod bi bila prišla? Pri njem je vse čisto, pri drugih nečisto, njegova živina se z drugo ne meša, a jo je že davno kupil, pa tudi ni bila bolezen zanešana od drugod. Na devet milj naokrog je kraj zdrav, niti od meje ni slišati o tej kazni božji. Ne, ne, to ni kuga. Ali kaj je to, ker je bila živina pod ključem? To ga je mučilo.

Za hišo pod koružnjekom je sedela Mara in sede jokala kakor jezno vreme. Muka ji je stiskala srce, iztiskala zolze iz oči. Te lepe, zdrave kravice! Kako so bile rejene, a dlaka fina kot sukno, kako so jo ubogale, okoli nje so se veselo motale in jo modro gledale z velikimi očmi! Rumenka in Plavka, Rjavka in Belka in Črnka, kakor so se pač vse zvale. Sedaj jih ni več, sedaj je udarila strela v to lepo gospodarstvo, skleda bodo stale prazne v mlekarnici, hiša bo mrtva, a Mara bo praznovala brez dela, brez svojega veselja. Jokala je tiho in milo in se ni mogla izjokati.

Okoli hiše, dvorišča, vrta in za vrtom stojijo kmetje, oboroženi s kiji, sekirami in kosami, razvrščeni v široko kolo, skrbno pazeč, da ne bi šel nikdo od Martinovih domačih iz hiše in bi ne zanesel kuge v ostalo vas. Da, i stari Pavlekovič je stražil, držeč puško ptičarko pri zloslutni slivi. Martinovi so bili popolnoma odrezani od vsega sveta in so obsedeli v hiši, medtem ko se je mešala vsa vas med brbljanjem pred vrati.

»Da, da!« reče teta Dora, »eto, pred Bogom smo vsi enaki, strela lahko udari v bogataša, Bog se ne da podkupiti.«

»Rekla sem,« potrdi zopet neka tetka Jaga, »baharija ne drži. Eh da! Ako imaš dva groša več, misliš, da si božji sin, a tvoji sosedi psi. Na baharijo je padla roka božja.«

»O vi babje nesreče,« otrese se star kmet, »da bi dal Bog, da pride kuga nad vaš babji jezik, a grom noče v koprivo. Kaj ti je, botra Dora, Martin kriv? Koliko ti je dajala Mara sira ter mleka, kadar ti je mraz opalil strn, a sonce pojedlo seno. Da, ko ti je v hiši rodila hči, pa ni bilo doma niti kaplje, da se roditeljica pokrepi, ali ti ni dajal Martin vino? A kaj je bilo, botra Jaga, a, ko niste imeli v koči zrna semena, pa je bilo treba sejati? Martin. Pa to mu je sedaj pohvala. Sram vas bodi, vi ste jezične, popadljive babe, nimate niti trohice srca, pa ste še vesele tuje žalosti. Da sem jaz Martin, pa če mi pride tako gobezdalo pred vrata, nagnal bi ga z bičem in pokrižal z bičnikom. Sram vas bodi!«

»Ho! Ho! Vidiš ga, vidiš,« se mu protivi brez zoba Dora. »Mar te je Martin plačal, da ga braniš, mar ti je kum ali brat? Če je dal, ima dovolj, in zato ni nikak poseben svetnik.«

»Da, da!« pohvali Jaga, tleskajoč z dlanjo v dlan, »Mara, ta fina Marica, katera gleda na naše fante kakor gosposka krava na popašeno seno, deli miloščino pred svetom, da ji pride hvala na vse jezike. Dobro delo se samo hvali in božji blagoslov plača po zaslugi. Ako bi bili Martinovi računi pred Bogom čisti, ne bi ga mrevvarila kuga. Ni polna mošnja vsa posvetna dobrota, dušica moja, obvaruj nas Bog in Mati božja. Ni dobro preveč se povzdigovati, ker je star pregovor: Kdor se sam povišuje, tega Bog poniža.«

»Ej, čujte, čujte!« nasmehne se plečat mladeč, »joj, joj, kako smrdi Jaga po kadilu, kakor da se je posvetila že tukaj na zemlji. Pri moji veri, človek bi skoraj mislil, da je utekla s kakega oltarja. Drago bi vas človek plačal, ali čujte, botre,« pravi mladenič, obrnivši se k staremu kmetu, »sedaj mi je šinilo nekaj v glavo. Če ni Jaga pogledala s hudim očesom Martinove krave, če ne gre za uroke? Ta Jaga na ta način zdravi vsakega mačka po vasi in zna čarati!«

»O, da bi se ne bil nikoli rodil! Ti bedak. Kaj zabadaš svoj nečisti jezik med starejše, ko pa ti še kaplja mleko po bradi. Zvončkali bi tolarji po moji torbici, da bi znala zdraviti takim bedakom pamet kakor je tvoja. Misliš, da sem jaz čarovnica?«

»Pri moji veri, ste, ste botra Jaga,« plane mlado dekle, kimajoč z glavo, »teta mi je rekla naj se varujem vašega oka, kogar vi pogledate, tega trese mrzlica.«

Jaga je hotela izsuti cele litanije psolv na dekleta, a pojavili sta se pravkar dve kočiji na cesti, na kozlu ene starešina Janko, na kozlu druge pandur.

»Gospoda prihaja! Komišija je tu!« šepče narod, »sedaj bomo videli, če je to pravi groš ali ne.«

In res. Gospoda se poda v Martinovo hišo, a pandur se postavi pred vrata, da odganja narod, kateri se je drenjal radovedno pred vhodom, a med množico se zaplete pisar, da sliši kaj pravi.

Ljudje so čakali in čakali, a gospoda se ne vrne. Mrmrali so, prerokovali, brbljali — ali vsi so bili v strahu, ker kuga ni šala. Ničesar ni bilo videti in ne slišati, samo enkrat se je pokazal na vratih starešina Janko, pokimal velevažno z glavo, mahnil z roko in rekel: »Gospodje raztelesujejo krave!« in zopet se je vrnil v hišo. Čez eno uro se pokaže tudi gospoda. Vsa množica zazija, kaj da bo. Tedaj pa se postavi eden od mestnih gospodov pred narod in reče:

»Nič ni, dobri ljudje! Samo mirno se vrnite na svoje domove. Kak hudobnež je uničil živino Martinu, in škoda je je. Ako je ta grešnik med vami, naj nikar ne misli, da se bo mirno izmuznil. Sodišče bo že dognalo, čigava je bila ta hudobna roka. Zbogom, dragi Martin, zbogom!« se poslovili mestni gospod prožeč roko Martinu, ki je bil spremljal mestno gospodo žalostnega obraza do vrat.

In odpeljala se je gospoda v hitrih kočijah, narod se je začel razhajati, kimaje z glavo in neverujoč gospodom, ker s kakim čudežem bi se bil mogel hudobnež potegniti skozi zaklenjena vrata.

Ali mestna gospoda je zopet prav govorila. Vsa-ko živinče je bilo razteleseno, a niti na enem ni bilo niti znaka kuge, želodec zdrav, kri zastrupljena, strnjena, in ko so natančneje preiskali, se je pokazalo, da je bilo vsako živinče zabodeno z ostrino v živo meso, in resnično so našli v hlevu veliko krvavo šilo. To je torej morala storiti človeška roka, na kak način, tega ni vedela niti sama gospoda. Hlev je bil zgrajen iz močnih hrastovih brun, nikjer ni bilo kake razpoke, a okna so varovale debele lesene rešetke, skozi katere bi se ne mogel potegniti niti maček. Šilo so odnesli gospodje s seboj, pa tudi steklenico krvi, in so rekli Martinu, da bodo prišli drugi gospodje od sodnije.

Janko je pripovedoval te čudne novice po vsej vasi in ljudje so ga poslušali v krčmi pozno v noč, dokler se ni začel starešini zapletati jezik, nekaj od silnega napora, nekaj od vina. Poslušal ga je i pisar Mikica, ali bolj pozorno nego drugi; ni čudno, Mikica je oni večer malo, zelo malo pil, a ko se je dobro stemnilo, se izmuza pisar neopaženo iz krčme in poda za grmovje ob poljski poti. Nekaj ga je vleklo, nekaj ga je gnalo. Zgodilo se je, kar je hotel, ali ni razumel, kako se je zgodilo. To ga je peklo. Jezilo ga je, ker ni mogla njegova modra glava se podati na sled lopovščini. Pa se je tudi veselil. Ne samo radi tega, ker se je pomaknil bliže svojemu cilju, ampak iz tega vzroka, ker je sovražil vsakega človeka, kateri kaj ima, a Martina je še tem bolj mrzil, ker je posedal več nego vsi drugi. Tako blodeč in premišljajoč pride na križpot pod razpelo. Hotel je poiskati, opomniti cigane. Počasi se je vlekel med vrbovjem dalje, dokler ne pride do grma v bližini ciganskega šotora. Mesečine ni bilo, povsod je strašila temna noč, ali Mikica ne sme stopiti iz grma, ampak je trikrat zažvižgal. Kmalu se je približal od šotora človek in pogleda v grm.

(Dalje sledi)

Bitka med divjimi gosmi

Ogorčeno zračno bitko med divjimi gosmi so opazovali v bližini Geislinga v bavarskem delu Dunava. V zimskih mesecih so se bile v močvirni nižini naselile mnoge divje gosi, ki so letale vsak večer v velikih jatah nad trgi in vasm. Nekega dne je priletel nov trop, nakar so se jate »domačinke« kakor na povelje dvignile v zrak in napadle »pritepenke«. Ogorčena bitka je trajala kakšne pol ure. Nešteta izpuljena peresa so padala na tla, cepale pa so tudi mnoge izčrpane in ubite bojavnice. Zmagale so na zadnje vendarle pritepenke in prejšnje naseljenke so se morale v neredu umakniti.

Vzoren fant

V neki družbi so govorili o današnji mladini, ki ni za nobeno rabo. Med razgovorom se je oglašil premešeni Matic in dejal:

»A jaz imam nečaka, ki ne kadi, ne pije, ne kvarta in vsak večer gre že ob osmih ali ob devetih spat.«

»Slišite,« mu je odvrnil neki član družbe, »ta vaš nečak je vzoren mladenič.«

»To si mislim,« je odvrnil Matic. »Saj je tudi dobil v Lepoglavi do smrti preskrbo.«

MALA OZNANILA

Cenik malim oglasom.

Vaša beseda v našem oglasu stane Din 1.—. (Preklicni, Poslano, Izjava pa Din 2.— za besedo.) Dake se zaračunava posebej do velikosti 20 cm² Din 1.—, do velikosti 50 cm² Din 2.50.—. Kdor inserira tako, da ne pove svojega naslova, ampak mora zbirati upravnost prijave, doplača se Din 5.—. — Mali oglasi se morajo brezizjemno plačati naprej, sicer se ne objavijo. Kdor hoče odgovor ali naslov iz malih inseratov, mora priložiti znamko za Din 2.—, sicer se ne odgovarja.

SLUŽBE:

Majerja ali oferja, 2 moška, 1 žensko za živino in poljedelstvo sprejme Ivan Posch, Rošpoh pri Kamnici-Maribor. 1630

Gospodinja v župnišče se išče. Ponudbe na upravnštvo pod št. 1634.

Pridno kmečko dekle, staro 28 let, išče pošteno službo, kjer bi se naučila kuhanja. Naslov v upravi. 1637

Čevlarskega pomočnika sprejemem takoj. Stanovanje in hrana v hiši. Ban Ivan, čevlarski mojster, Sromlje pri Brežicah. 1633

Majer, oženjen, marljiv in trezen, ki bi opravljal tudi poljska dela s konji, dobi službo takoj na večjem posestvu v Savinjski dolini. Prednost imajo taki z več družinskimi delovnimi močmi. Ponudbe pod »Izurnjen« na upravo lista. 1635

Sodarske pomočnike sprejme pri dobri plači in vsej oskrbi Franc Repič, sodar, Ljubljana, Trnovo. Nastop takoj. 1639

LOKALI IN STANOVANJA:

Stanovanje, pripravno za krojača ali šiviljo, za 200 din. Do 15. brezplačno, v novi stavbi, takoj ali pozneje. Maribor-Pobrežje, Tržaška 4. 1641

POSESTVA:

Prodam lepo srednje posestvo. Poslopje zidano in z opeko krito. Sadovnjak, njive, travniki, vinograd, gozd, vse skupaj oddaljeno 20 minut od cerkve. Zg. Porčič št. 51, Sv. Trojica v Slov. goricah. 1631

Prodam gostilno z mesarijo, 3 orale zemljišča v prometnem kraju. A. Gamsar, Zg. Sv. Kunigota. 1642

RAZNO:

Linolej, kartolej, voščeno platno, avto-platno, gum-platno dobavlja najceneje »Obnova«, F. Novak, Jurčičeva 6 in Glavni trg 1. 1543

Nogavice vseh vrst; oblačila moška, ženska, otroška; najnovejše, najcenejše v trgovini — pletilnici »MARA«, Pongračič, Celje, Slomškov trg 1 (poleg cerkve). 1533

Prodam škope. Zg. Senarska 15, Sv. Trojica v Slov. goricah. 1632

Prodam 7 let staro rodovništvo kravo marijadvorske pasme s 5 letno mlečno kontrolo. Od srede marca je breja. Potokar, Smartno, Velenje. 1640

Viničarska pogodba

po novi uredbi in s sodelovanjem Vinarškega društva je izšla. Dobi se v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru in Ptuj.

Izkoristite ugodno priliko!

nepremočljivi VOLNENI hubertusi v vseh barvah din 275.—
zimske suknje (štucer), popolnoma vatirane din 225.—
zimske suknje iste s kožuhovino din 250.—
Fantovske obleke od 60.— din naprej, vsakovrstne moške obleke, hlače, perilo, pletene jopice, moške puloverje, vsakovrstno manufakturno blago po zelo znižanih cenah, flanel-odeje, dalje klot-odeje z zajamčeno belo vato po 100.— din, moške in ženske nogavice od 5.— din naprej, moške in ženske predpasnike po 12.— din —
dobite v modni in konfekcijski trgovini 1344

JURIJ KOKOL
Maribor, Glavni trg 24
nasproti glavne avtobusne postaje